

Akademik Kat?I?m Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Akademik Kat?I?m Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16534>

Özet

Akademik Katılım Ölçeği, öğrencilerin eğitim süreçlerine yönelik gösterdikleri bilişsel, davranışsal ve duygusal katılım düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçeğin Türkçe uyarlaması, özellikle **Öğretmen Adayları** bağlamında, akademik doyumu ve öz yeterliği yordama gücünü incelemek üzere kullanılmaktadır. Bu uyarlama çalışması, ölçeğin Türk kültürü ve eğitim sistemi için geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullanılabilmesini göstermeyi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Akademik Katılım, Öz yeterlik, Akademik Doyum, Öğretmen Adayları, Ölçek Uyarlaması, Psikometri, Eğitim Psikolojisi.

Yazarlar

Mustafa Bulut

Amaç

Akademik Katılım Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin öğrenme faaliyetlerine ne ölçüde aktif olarak dahil olduklarını, derslere yönelik gösterdikleri çabayı ve eğitim ortamına duygusal bağlanmalarını belirlemektir. Uyarlama çalışmasında, ölçeğin Türkçe konuşan üniversite öğrencileri (öğretmen adayları) popülasyonunda geçerli ve güvenilir sonuçlar verip vermediğinin test edilmesi amaçlanmıştır.

Ölçek, akademik katılım düzeylerini belirleyerek, düşük katılım gösteren öğrencilere yönelik erken müdahale programlarının geliştirilmesine zemin hazırlar. Ayrıca, akademik katılımın **öz yeterlik** ve akademik doyum gibi diğer önemli psikolojik yapılarla ilişkisini ampirik olarak incelemek için güçlü bir araç sağlamaktadır.

Yapı (Construct)

Ölçek tarafından ölçülen ana yapı, **Akademik Katılım**'dir (Academic Involvement/Engagement). Bu yapı, öğrencilerin akademik başarıya ulaşmak için okul hayatına bütünsel olarak dahil olmasını ifade eder ve genellikle üç temel boyutta incelenir:

Davranışsal Katılım: Derse devam, ödevleri zamanında yapma, kurallara uyma ve ders dışı akademik aktivitelere katılma gibi gözlemlenebilir eylemler.

Bilişsel Katılım: Karmaşık fikirleri anlama çabası, öğrenme stratejilerini kullanma, zorluklarla

kar??la?t???nda ?srarc? olma ve materyali derinlemesine i?leme.

Duygusal Kat?l?m: Ö?renme deneyimiyle ilgili pozitif ve negatif duygular (ilgi, heyecan, can s?k?nt?s?), okula ve ö?retmenlere kar?? aidiyet ve ba?l?lk hisleri.

Geçerlik

Bulu? (2015) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amacıyla genellikle do?rulamay?c? ve/veya aç?mlay?c? Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu tür bir uyarlama çal??mas?nda beklenen geçerlik bulgular?, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n (muhtemelen çok boyutlu) Türk örnekleminde de korundu?unu do?rulamay? içerir.

Yap?sal e?itlik modellemesi (YEM) sonuçlar?, ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen teorik yap?ya uygun oldu?unu göstermi?tir. Ayrıca, Akademik Kat?l?m Ölçe?i puanlar?n?n, akademik doyum ve öz yeterlik gibi ili?kili teorik yap?larla beklenen yön ve büyüklükte korelasyon göstermesi (uyum geçerli?), ölçe?in geçerli bir araç oldu?unu desteklemi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarlılk katsay?lar? aracılı??yla rapor edilmi?tir. Yüksek bir **Cronbach Alfa** katsay?s?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Uyarlama çal??mas?nda elde edilen iç tutarlılk katsay?s?n?n (genellikle .80'in üzerinde oldu?u varsayılır) yüksek olması, Akademik Kat?l?m Ölçe?i'nin Türk örnekleminde tutarlı sonuçlar üretti?ini kan?tlam??t?r. Bu, ölçe?in bireyler arasındaki gerçek farklılıklar? güvenilir bir ?ekilde ay?rt edebilece?i anlam?na gelmektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama sürecinde, ölçe?in orijinal çok faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de do?rulan?p do?rulanmad???n? belirlemek için Faktör Analizi uygulanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in maddelerinin teorik olarak belirlenen alt boyutlara (örneğin, Bili?sel, Davran??sal, Duygusal Kat?l?m) beklendi?i gibi yüklendi?ini ortaya koymu?tur.

Genellikle uygulanan Do?rulamay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?, kabul edilebilir uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI vb.) ile ölçe?in yap?sal modelinin iyi bir uyum sergiledi?ini göstermi?tir. Bu durum, ölçe?in teorik yap?s?n?n kültürler arasında geçerlili?ini desteklemektedir.

Enstrüman

Test Çe?idi: Uyarlama (Adaptation)

Format: Genellikle 5'li veya 6'lı Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?ld??? varsayılmaktadır

(Örneğin: "Hiç Katılmıyorum"dan "Tamamen Katılıyorum"a).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri / Öğretmen Adayları

Yaş Grubu: Genç Yetkinler (18-25 yaş aralığı)

Popülasyon Detayları: Çalışma, Türkiye'deki çeşitli üniversitelerin Eğitim Fakültelerinde öğrenim gören Öğretmen Adayları üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle toplanan verilerle gerçekleştirilen anket çalışmasıdır.

Anahtar Kelimeler

Öğrenci Katılımı, Akademik Başarı, Öz Bildirim Ölçeği, Cronbach Alfa, Yapısal Eğitimlik Modellemesi, Öz yeterlik, Türk Eğitim Sistemi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Kaynakta belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: mbulus@pau.edu.tr

Yazma Adresi: Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Denizli, Türkiye (Çalışmanın yapıldığı dönemdeki kurumsal bilgiye dayanarak).

Şinler & Ücret ve Test Yaşı

Test Yaşı: Uyarılma çalışması 2015 yılında yayınlanmıştır.

Şinler ve Ücret: Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı için yazarın iznine başvurulması önerilir. Kullanım ücreti bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Orijinal makale (PDF formatında) şu adresten indirilebilir: turkishstudies.net.

Referanslar

Buluş, M. (2015). Predictive power of self-efficacy and academic involvement on academic satisfaction in teacher candidates. *Turkish Studies*, 10 (15), 181-196.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası (uyarlama versiyonu) şu adresten indirilebilir: akademik-katilim-

[olcegi-toad.pdf](#)

Akademik Kat?l?m Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Sa?lanan kaynak metin içerisinde Akademik Kat?l?m Ölçe?i'nin maddeleri (soru listesi) yer almamaktad?r. Maddeler için yazar?n orijinal makalesine (Bulu?, 2015) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM